

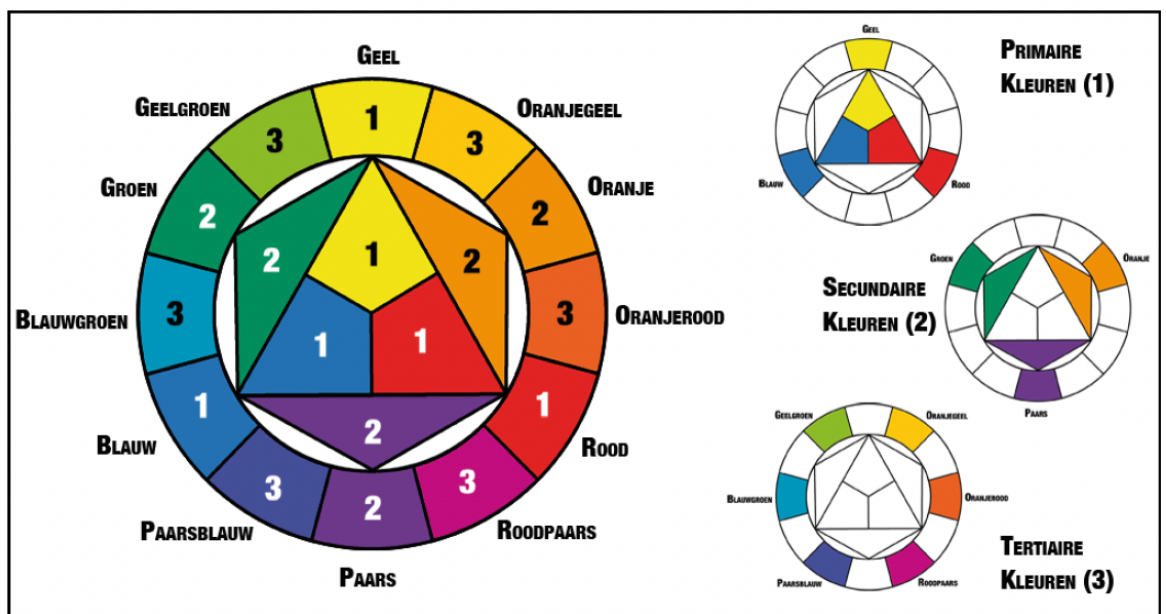
Een kleurrijke plek

Achtergrond voor de leerkracht

De lessenreeks 'Een kleurrijke plek waar ik mij prettig voel' is geschikt voor elke school die aandacht wil besteden aan levensbeschouwing, sociaal-emotionele vaardigheden, samenleving, mediakunst en burgerschap. In deze lessen staat kleurbeleving centraal, waarbij mediakunst de blik van de leerlingen binnen en buiten de school verruimt. In deze lessenreeks staan we stil bij het gevoel, de beleving en de omgeving van de leerlingen en leren zij hierop te reflecteren middels beeld. Kleur is overal en aanwezig wanneer er licht is, je kunt je er eigenlijk nooit volledig voor afsluiten.

Kleuren met verf

Kleur is een onderwerp waarover veel informatie te vinden is en waarover ontzettend veel te ontdekken valt. Kunstenaar en docent Johannes Itten schreef een boek over kleurenleer: Kunst en Kleur [*Kunst der Farbe* voor het eerst gepubliceerd in 1960]. Daarin heeft hij het over de kleurencirkel en kleurcontrasten. Zijn kleurencirkel is gebaseerd op het mengen van verf kleuren en bestaat uit twaalf kleuren, zoals in het plaatje hieronder te zien is.

De kleurencirkel van Itten [bron: <https://www.oostervelddesign.nl/2932/>]

De inzichten van Itten worden nog steeds gebruikt bij kunstopleidingen. De drie kleuren in de middelste driehoek zijn de primaire kleuren en kunnen niet gemaakt worden door kleurmengingen. Door het mengen van de primaire kleuren krijg je de volgende set kleuren, deze worden de secundaire kleuren genoemd. De kleuren in de buitenste cirkel worden verkregen door primaire en secundaire kleuren te mengen. Neem een kijkje op deze website voor nog meer informatie over kleuren mengen [Kleuren: de theorie | Kunst en Cultuur: Kunst \(infonu.nl\)](#)
In deze video op YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=uswwbgGGcCs> wordt meer uitleg gegeven over de kleurencirkel van Itten en hoe deze in de praktijk te gebruiken. Gebruik deze video in les 2.

Kleuren in licht

Zoals je hierboven hebt kunnen lezen zijn er drie primaire kleuren, namelijk geel, blauw en rood. Door al deze drie kleuren te mengen ontstaat een donkere bijna zwarte kleur. In de activiteiten in les 2 die verderop in dit document zijn beschreven, blijkt dat met de primaire verfkleuren geen wit kan worden gemaakt. Het mengen van verf werkt anders dan het mengen van licht. Licht is een straling en de golflengte (frequentie) van het licht bepaalt de kleur. Door rood, blauw en groen licht te mengen ontstaat wit licht. Als het witte licht op een prisma valt dan worden de kleuren gescheiden en zijn de kleuren van de regenboog zichtbaar. Bekijk voor meer achtergrondinformatie, en aanvullende activiteiten met licht die je in de klas kunt doen, de website van Techna (techna.nl).

Kunst en kleur

Een bekende kunstenaar die alleen gebruik maakte van de primaire kleuren (en zwart) is Piet Mondriaan. Kunstschilders denken goed na over het gebruik van kleur in hun kunstwerken. Ze laten zich soms inspireren door de betekenis van kleur of het gevoel dat de kleur bij hen oproept. In een kunstwerk heeft kleur dus bijna altijd een functie of betekenis; de kleuren worden nooit zomaar gekozen. De kunstenaar denkt goed na over zijn of haar keuze voor kleuren. Wil je meer weten over het gebruik van kleur in kunstwerken? Bekijk dan dit filmpje op Schooltv: <https://schooltv.nl/video/wat-is-de-rol-van-kleur-in-de-schilderkunst-bepalend-voor-de-dramatiek-van-een-schilderij/>

Kleur en betekenis

Kleuren kunnen, afhankelijk van de situatie, verschillende betekenissen hebben. Kleuren spreken een eigen taal, met vaak tegengestelde betekenissen die ook nog eens cultuurafhankelijk kunnen zijn. Als je iets wilt vertellen, kunnen kleuren je boodschap versterken of verzwakken. Neem maar eens een kijkje op <http://www.beeldbalie.nl/betekenis-van-kleur/>. Op deze website staan verschillende kleuren en haar betekenis beschreven.

Kleur en emotie

Wist je dat je onbewust beïnvloed kan worden door de kleuren om je heen? Niet alleen hebben we allemaal een persoonlijke voorkeur in kleuren, ook je humeur, je beleving, houding en productiviteit kunnen worden beïnvloed door een kleur. Dat kleuren emotie oproepen, kun je al merken in je eigen omgeving. Ben je nu in een ruimte waarin je je prettig en veilig voelt? Dan wekken de **kleuren**, maar ook inrichting, geur en licht in die omgeving waarschijnlijk positieve gevoelens bij je op. Hoe bijzonder is dat?